

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11.04.2007, sp. zn. 21 Cdo 694/2006, ECLI:CZ:NS:2007:21.CDO.694.2006.1

Číslo: 13/2008

Právní věta: Technický průkaz je součástí silničního motorového vozidla, k němuž byl vystaven (vydán). Technický průkaz silničního motorového vozidla není způsobilým předmětem zadržovacího práva (§ 175 a násl. obč. zák.).

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 11.11.2006

Spisová značka: 21 Cdo 694/2006

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Zadržovací právo

Předpisy: § 11 odst. 2 písm. g) předpisu č. 243/2001Sb. ve znění do 31.12.2001

§ 119 odst. 1 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 119 odst. 2 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 120 odst. 1 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 175 odst. 1 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 176 odst. 1 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 176 odst. 2 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 177 odst. 1 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 177 odst. 2 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 179 odst. 2 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 180 odst. 1 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 180 odst. 2 předpisu č. 40/1964Sb.

§ 2 odst. 2 písm. g) předpisu č. 243/2001Sb. ve znění do 31.12.2001

§ 237 odst. 1 písm. c) předpisu č. 99/1963Sb.

§ 243b odst. 2 písm. c) předpisu č. 99/1963Sb.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobce se domáhal, aby mu žalovaný vydal technické průkazy k celkem 63 silničním motorovým vozidlům, jejichž čísla a registrační značky označil v žalobě. Svůj požadavek zdůvodnil zejména tím, že označená silniční motorová vozidla převzal od žalovaného (jeho právního předchůdce) na základě „nájemních (leasingových) smluv“ uzavřených dne 15. 8. 1996 a že podle dohody účastníků měla tato vozidla přejít do vlastnictví žalobce dnem „skončení nájmu a zaplacením celé leasingové ceny.“ Žalobce podmínky „leasingových smluv“ splnil, všech 63 silničních motorových vozidel je proto v

jeho vlastnictví, žalovaný mu však dosud nevydal (odmítá vydat) technické průkazy k těmto vozidlům.

Žalovaný potvrdil, že jeho právní předchůdce uzavřel se žalobcem dne 15. 8. 1996 „nájemní (leasingové) smlouvy“ na žalobcem označená silniční motorová vozidla, že žalobce „nakonec“ všechny ve smlouvách sjednané splátky zaplatil a že se stal vlastníkem „předmětu nájmu definovaného v nájemních (leasingových) smlouvách“. Žalovaný nevydal (odmítá vydat) žalobci technické průkazy k jeho motorovým vozidlům proto, že je ve smyslu ustanovení § 175 obč. zák. zadržel k zajištění své pohledávky, kterou má proti žalobci ve výši celkem 4 224 207 Kč z důvodu úroků z prodlení, v němž se žalobce ocitnul proto, že řádně a včas neplnil leasingové splátky.

M ě s t s k ý s o u d v Praze rozsudkem ze dne 13. 4. 2004 žalobě vyhověl a rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 63 000 Kč a „ve prospěch účtu jeho zástupce“ částku 6425 Kč. Dospěl k závěru, že zadržet lze ve smyslu ustanovení § 175 odst. 1 obč. zák. jen movitou věc „v soukromoprávním smyslu“, tedy „věc ovladatelnou, sloužící k potřebám lidí, tj. mající užitnou hodnotu,“ neboť zadržovaná věc „jako předmět zajišťovacího institutu“ musí mít „sama o sobě majetkovou hodnotu, tj. aby byla zpeněžitelná a aby tak zajišťovala možnost majetkového uspokojení věřitele.“ Technický průkaz motorového vozidla představuje listinu, která podle své povahy „nepochybně náleží k motorovému vozidlu, ohledně něž obsahuje údaje“ (je ve smyslu ustanovení § 120 odst. 1 obč. zák. součástí věci), bez níž je motorové vozidlo „samo o sobě znehodnoceno,“ neboť „provozování vozidla a do jisté míry i občanskoprávní dispozice s ním vyžadují zápisy údajů a jejich změny v této listině,“ a která má zároveň „nepochybný veřejnoprávní charakter“, když „provozovatel vozidla musí ve vztahu k ní plnit povinnosti nezbytné pro účast v provozu na pozemních komunikacích.“ Technické průkazy silničních motorových vozidel proto nejsou podle názoru soudu prvního stupně samy o sobě způsobilým předmětem občanskoprávního vztahu a nemohou být ani předmětem zadržovacího práva ve smyslu ustanovení § 175 obč. zák. Protože jde současně o „součást věci v soukromoprávním smyslu“, má žalobce podle ustanovení § 126 obč. zák. jako vlastník právo „na vydání věci“ proti žalovanému, který mu technické průkazy neprávem zadržuje.

K odvolání žalovaného V r c h n í s o u d v Praze rozsudkem ze dne 5. 10. 2005 rozsudek soudu prvního stupně ve výrocích o „vydání technických průkazů“ a o „povinnosti žalovaného zaplatit žalobci 6425 Kč na náhradu nákladů řízení ve prospěch účtu právního zástupce žalobce“ potvrdil, ve výroku „o povinnosti žalovaného zaplatit žalobci 63 000 Kč na náhradu nákladů řízení“ ho změnil tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení 1000 Kč, a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. Shodně se soudem prvního stupně dovodil, že „účelem zadržování věci je zajištění pohledávky věřitele až do jejího uspokojení,“ že „uvedeným postupem má být na dlužníka, který se ocitl v prodlení s plněním svého závazku vůči věřiteli, vyvíjen účinný tlak ke splnění jeho závazku“ a že předmětem zadržovacího práva se může stát jen „věc, která je zpeněžitelná.“ Protože technický průkaz silničního motorového vozidla nemá „zpeněžitelnou hodnotu“, nemůže být předmětem zadržovacího práva; žalobce jako vlastník motorových vozidel má proto „po skončení leasingového vztahu“ právo na vydání technických průkazů patřících k jeho vozidlům.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání. Namítá v první řadě, že ustanovení § 175 a násl. obč. zák. „vymezuje předmět zadržování jen jako cizí movitou věc,“ aniž by „explicitně stanovil, že by se muselo jednat o věc, kterou je možné zpeněžit.“ Zatímco zástavní právo slouží k „zajištění pohledávky pro případ, že dluh, který pohledávce odpovídá, nebude včas splněn, s tím, že v tomto případě lze dosáhnout uspokojení z výtěžku zpeněžení zástavy,“ zadržovací právo podle názoru dovolatele toliko opravňuje k zadržování cizí movité věci k zajištění zadržovatelovy pohledávky; zadržovací právo má proto jen „zajišťovací funkci, nikoliv funkci uhrazovací,“ a „pojem zajištění obecně neimplikuje možnost majetkového uspokojení se z věci, která slouží k zajištění, nýbrž má tím být jen vyvíjen účinný tlak na dlužníka, aby alespoň dodatečně svůj závazek splnil.“ Žalovaný

dovozuje, že „k vyvinutí tlaku není zapotřebí, aby zadržovaná věc měla určitou majetkovou hodnotu,“ neboť smyslem institutu zadržení věci je „pouze přimět dlužníka k plnění“ a k dosažení tohoto smyslu se nevyžaduje, aby zadržovaná věc měla „určitou majetkovou hodnotu“. Uvedenému názoru nasvědčuje podle přesvědčení žalovaného též to, že „právní předpisy neupravují žádný specifický postup, kterým by mohl věřitel zadržanou věc přímo zpeněžit jako je tomu v případě realizace zástavního práva,“ a že zadržanou věc lze zpeněžit teprve při výkonu rozhodnutí nebo exekuci, a to ještě za předpokladu, že výkonu rozhodnutí nebo exekuci „podléhá,“ jakož i skutečnost, že „pro platné zadržení není podmínkou, aby byl dlužník jejím vlastníkem,“ a že tedy „může být zadržovací právo vykonáno i proti tomu, kdo má věc u sebe pouze jako držitel nebo detentor.“ Podle názoru žalovaného není správný názor soudů, podle něhož „zadržaná věc musí být zpeněžitelná,“ když „český právní řád věřiteli ani neumožňuje se z prodeje zadržené věci uspokojit přímo;“ žalovaný proto zadržel technické průkazy náležející k motorovým vozidlům žalobce v souladu se zákonem. Přípustnost dovolání žalovaný dovozuje z ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. a navrhuje, aby dovolací soud zrušil rozsudky soudů obou stupňů a aby věc vrátil „k novému projednání“.

N e j v y š š í s o u d dovolání zamítl.

Z o d ů v o d n ě n í :

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Podmínky přípustnosti dovolání proti rozsudku odvolacího soudu jsou obsaženy v ustanovení § 237 o. s. ř.

Dovolání je přípustné proti rozsudku odvolacího soudu, jímž bylo změněno rozhodnutí soudu prvního stupně ve věci samé (§ 237 odst. 1 písm. a/ o. s. ř.) nebo jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, kterým soud prvního stupně rozhodl ve věci samé jinak než v dřívějším rozsudku (usnesení) proto, že byl vázán právním názorem odvolacího soudu, který dřívější rozhodnutí zrušil (§ 237 odst. 1 písm. b/ o. s. ř.), anebo jímž bylo potvrzeno rozhodnutí soudu prvního stupně, jestliže dovolání není přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. a dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 1 písm. c/ o. s. ř.); to neplatí ve věcech, v nichž dovoláním dotčeným výrokem bylo rozhodnuto o peněžitém plnění nepřevyšujícím 20 000 Kč a v obchodních věcech 50 000 Kč, přičemž se nepřihlíží k příslušenství pohledávky (§ 237 odst. 2 písm. a/ o. s. ř.), a ve věcech upravených zákonem o rodině, ledaže jde o rozsudek o omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti nebo pozastavení jejího výkonu, o určení (popření) rodičovství nebo o nezrušitelné osvojení (§ 237 odst. 2 písm. b/ o. s. ř.).

Žalovaný dovoláním napadá rozsudek odvolacího soudu, jímž byl potvrzen rozsudek soudu prvního stupně ve věci samé. Podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. b) o. s. ř. dovolání není přípustné, a to již proto, že ve věci nebylo soudem prvního stupně vydáno rozhodnutí ve věci samé, které by bylo odvolacím soudem zrušeno. Dovolání žalovaného proti rozsudku odvolacího soudu tedy může být přípustné jen při splnění předpokladů uvedených v ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Rozhodnutí odvolacího soudu má po právní stránce zásadní význam ve smyslu ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. zejména tehdy, řeší-li právní otázku, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo která je odvolacími soudy nebo dovolacím soudem rozhodována rozdílně, nebo řeší-li právní otázku v rozporu s hmotným právem (§ 237 odst. 3 o. s. ř.).

Dovolací soud je při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu zásadně vázán uplatněnými dovolacími důvody (srov. § 242 odst. 3 o. s. ř.); vyplývá z toho mimo jiné, že při zkoumání, zda napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve smyslu ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř. ve věci samé po právní stránce zásadní právní význam, může posuzovat jen takové právní otázky, které dovolatel v dovolání označil.

Přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř. není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže dovolací soud za použití hledisek, příkladmo uvedených v ustanovení § 237 odst. 3 o. s. ř., dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu ve věci samé po právní stránce zásadní význam skutečně má.

Při rozhodování v projednávané věci soudy řešily otázku, zda může vzniknout k zajištění věřitelovy pohledávky zadržovací právo samostatně k technickému průkazu silničního motorového vozidla. Uvedená právní otázka dosud nebyla v rozhodování dovolacího soudu vyřešena. Vzhledem k tomu, že její posouzení bylo pro rozhodnutí projednávané věci významné (určující), představuje napadený rozsudek odvolacího soudu rozhodnutí, které má ve věci samé po právní stránce zásadní význam. Dovolací soud proto dospěl k závěru, že dovolání proti rozsudku odvolacího soudu je přípustné podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. c) o. s. ř.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Projednávanou věc je třeba i v současné době posuzovat - vzhledem k tomu, že žalovaný uplatnil zadržovací právo k technickým průkazům žalobcových motorových vozidel dopisem ze dne 19. 11. 2001 - podle právních předpisů účinných v době zdražení, a to zejména podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákonů č. 58/1969 Sb., č. 131/1982 Sb., č. 94/1988 Sb., č. 188/1988 Sb., č. 87/1990 Sb., č. 105/1990 Sb., č. 116/1990 Sb., č. 87/1991 Sb., č. 509/1991 Sb., č. 264/1992 Sb., č. 267/1994 Sb., č. 104/1995 Sb., č. 118/1995 Sb., č. 89/1996 Sb., č. 94/1996 Sb., č. 227/1997 Sb., č. 91/1998 Sb., č. 165/1998 Sb., č. 159/1999 Sb., č. 363/1999 Sb., č. 27/2000 Sb., č. 103/2000 Sb., č. 227/2000 Sb., č. 367/2000 Sb. a č. 229/2001 Sb., tedy podle občanského zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 2001, podle zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích a o změně zákona č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o pojištění odpovědnosti z provozu vozidla) ve znění zákona č. 307/1999 Sb. ve znění účinném do 4. 1. 2002 (dále jen „zákon č. 56/2001 Sb.“) a podle vyhlášky č. 243/2001 Sb., o registraci vozidel, ve znění účinném do 31. 12. 2001 (dále jen „vyhlášky č. 243/2001 Sb.“).

Ten, kdo je povinen vydat cizí movitou věc, kterou má u sebe, ji může zadržet k zajištění své pohledávky, kterou má proti osobě, jíž by jinak byl povinen věc vydat (srov. § 175 odst. 1 obč. zák.); to však neplatí, má-li u sebe věc neprávem, zejména jestliže se jí zmocnil svémocně nebo lstí (srov. § 176 odst. 1 obč. zák., nebo - s výjimkou případu, že byl podán návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka - bylo-li mu při předání věci uloženo, aby s věcí naložil způsobem, který je neslučitelný s výkonem zadržovacího práva (srov. § 176 odst. 2 obč. zák.).

Cizí movitá věc může být zásadně zadržena jen k zajištění splatné pohledávky (srov. § 175 odst. 1 obč. zák.); byl-li podán návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka, může zadržovací právo vzniknout též k zajištění dosud nesplacené pohledávky (srov. § 175 odst. 2 obč. zák.).

Zadržovací právo vznikne jednostranným právním úkonem oprávněné osoby, kterým vyjadřuje svou vůli věc zadržet (§ 177 odst. 1 obč. zák.). O zadržení věci a jeho důvodech je oprávněná osoba

povinna vyrozumět dlužníka bez zbytečného odkladu; byla-li uzavřena písemně smlouva, na jejímž základě má oprávněná osoba věc u sebe, musí být písemně i vyrozumění dlužníka (srov. § 177 odst. 2 obč. zák.).

Při výkonu soudního rozhodnutí má věřitel, jehož pohledávka je zajištěna zadržovacím právem, právo na přednostní uspokojení z výtěžku získaného prodejem nebo jiného zpeněžení zadržené věci před jiným věřitelem, a to i zástavním věřitelem (srov. § 179 obč. zák.).

Zadržovací právo zaniká zánikem zajištěné pohledávky nebo zánikem zadržené věci nebo vydáním zadržené věci dlužníku anebo složením jiné jistoty, kterou dlužník poskytl oprávněné osobě s jejím souhlasem (srov. § 180 odst. 1 a 2 obč. zák.).

Zadržovací právo má - jak vyplývá z výše uvedeného - v první řadě funkci zajišťovací. Projevuje se zejména v tom, že zabezpečuje splatnou pohledávku věřitele nebo, byl-li podán návrh na prohlášení konkursu na majetek dlužníka, i dosud nesplatnou věřitelovu pohledávku od okamžiku svého vzniku a že svojí podstatou (ponecháním zadržené věci u věřitele) vede (motivuje) dlužníka k tomu, aby pohledávku věřitele dobrovolně splnil alespoň dodatečně.

S názorem žalovaného, že zadržovací právo má jen „zajišťovací funkci, nikoliv funkci uhrazovací“, a že tedy je pouze prostředkem pro „účinný tlak na dlužníka, aby alespoň dodatečně svůj závazek splnil,“ nelze souhlasit. Právní úprava zadržovacího práva sice neobsahuje výslovné ustanovení o tom, že by zajištěná pohledávka mohla být v případě jejího včasného nesplnění uspokojena z výtěžku zpeněžení zadržené věci jako je tomu například v právní úpravě zástavního práva o uspokojení zajištěné pohledávky ze zástavy (srov. § 152 obč. zák.), nelze z toho však úspěšně dovozovat, že by zadržovací právo mělo být pouhým nástrojem mimoekonomického nátlaku na dlužníka (s cílem „přinutit“ ho dalším /“nekonečným“/ zadržováním věci k dodatečnému dobrovolnému splnění věci). Nemohou být žádné pochybnosti o tom, že zadržovací právo rovněž poskytuje věřiteli jistotu, že se bude moci uspokojit z výtěžku prodeje nebo jiného zpeněžení zadržené věci, jestliže dlužník ani dodatečně dobrovolně nesplní svůj dluh odpovídající zajištěné pohledávce, tedy že zadržovací právo má také funkci uhrazovací; i když zákon uhrazovací funkci zadržovacího práva přímo neuvádí, považuje ji - jak je zřejmé z kontextu ustanovení § 175 až 180 obč. zák. - za samozřejmou a vycházejíc z ní výslovně upravuje (v ustanovení § 179 obč. zák.) jen případný „střet více věřitelů“ při uspokojování pohledávek zajištěných zástavním právem a zadržovacím právem váznoucích na stejné movité věci.

Nesplní-li dlužník svou povinnost ani dodatečně, může se věřitel uspokojit ze zadržené věci, aniž by musel spoléhat na to, že se domůže úhrady zadržovacím právem zajištěné pohledávky z majetku (z jiného majetku) dlužníka. Zadržaná věc může být prodána (jinak zpeněžena) při soudním výkonu rozhodnutí nebo v exekuci prováděné podle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů (ve znění pozdějších předpisů); podle právní úpravy účinné do 31. 8. 2006 mohla být na návrh věřitele prodána též v nedobrovolné veřejné dražbě prováděné podle zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů. Při soudním výkonu rozhodnutí a v exekuci má věřitel oprávněný ze zadržovacího práva vždy - i kdyby tato řízení byla zahájena na návrh jiného věřitele - právo na přednostní uspokojení z výtěžku prodeje nebo jiného zpeněžení věci před jiným věřitelem, a to i před zástavním věřitelem (srov. § 331a odst. 1 o. s. ř., § 69 exekučního řádu, § 179 obč. zák.).

Se žalovaným lze souhlasit v tom, že věřitel může zadržet cizí movitou věc, má-li pohledávku vůči osobě, která není jejím vlastníkem, avšak jen tehdy, jestliže mu tato osoba věc na základě platné smlouvy nebo z jiného právního důvodu předala nebo jestliže této má věc podle platné smlouvy nebo z jiného právního důvodu odevzdat (srov. též právní názor vyjádřený v rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2006, sp. zn. [21 Cdo 2265/2005](#)). Prodej (jiné zpeněžení) zadržené movité věci lze provést

těž tehdy, jestliže byla věřitelovým zadržením postižena věc ve vlastnictví jiné osoby než dlužníka.

Výkonem rozhodnutí prodejem movitých věcí (§ 321 až § 334a o. s. ř.) mohou být postiženy věci zadržené věřitelem za účelem zajištění jeho pohledávky, a to tehdy, byl-li věřitel ochoten je vydat ke dražbě a byly-li tedy pojaty do soupisu (srov. § 55 vyhlášky č. 37/1992 Sb. ve znění pozdějších předpisů). Výtěžek prodeje zadržené věci (samozřejmě jen do výše zajištěné pohledávky s příslušenstvím) soud vyplatí věřiteli pohledávky zajištěné zadržovacím právem; v případě, že věc byla sepsána ve prospěch více věřitelů, ustanovení § 331a odst. 1, věty první, o. s. ř. a § 179 obč. zák. věřiteli přiznávají právo na uspokojení pohledávky zajištěné zadržovacím právem k prodané věci před jinými věřiteli, a to i před zástavním věřitelem. Skutečnost, že vlastníkem prodávané věci je jiná osoba než povinný (dlužník), není důvodem, pro který by mohla být movitá věc, na níž vázne zadržovací právo, vyloučena z výkonu rozhodnutí nebo pro který by výkon rozhodnutí mohl být zastaven. Obdobně jako při výkonu rozhodnutí prodejem zadržené movité věci se postupuje v exekuci prováděné podle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. § 69 exekučního řádu). Při veřejné nedobrovolné dražbě, prováděné podle zákona č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů, měl podle právní úpravy účinné do 31. 8. 2006 věřitel pohledávky zajištěné zadržovacím právem postavení dražebního věřitele (srov. § 36 odst. 3 tohoto zákona ve znění účinném do 31. 8. 2006); doložil-li, že má draženou movitou věc ve svém držení, byla pohledávka zajištěná zadržovacím právem uspokojena z výtěžku dražby jako pohledávka první třídy (srov. § 39 odst. 7 a § 60 odst. 1 a 2 tohoto zákona ve znění účinném do 31. 8. 2006), i když věřitelovým dlužníkem byla jiná osoba než vlastník vydražené věci.

Uhrazovací funkci zadržovacího práva nelze důvodně odmítat proto, že některé movité věci nepodléhají výkonu rozhodnutí a exekuci prováděné podle zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (srov. § 321 a 322 o. s. ř.). Z této skutečnosti vyplývá jen to, že každá movitá věc není (nemusí být) způsobilým zdrojem uspokojení pohledávky zajištěné zadržovacím právem, nelze jí však zpochybňovat uhrazovací funkci zadržovacího práva jako takovou.

Předmětem zadržovacího práva jsou – jak je nepochybné z ustanovení § 175 odst. 1 obč. zák. – movité věci. Pojem věci v právním smyslu a ani pojem movité věci zákon a jiné právní předpisy nedefinují. Právní nauka a soudní praxe věcí v právním smyslu rozumí ovladatelný hmotný předmět nebo ovladatelnou přírodní sílu (vodní, parní, sluneční, elektrickou nebo jadernou energii), jestliže slouží potřebám lidí (a mají tedy užitnou hodnotu). Movité věci se vymezují výkladem a contrario z ustanovení § 119 obč. zák.; uvádí-li ustanovení § 119 odst. 1 obč. zák., že věci jsou movité a nemovité, a jsou-li podle ustanovení § 119 odst. 2 nemovitostmi pozemky a stavby spojené se zemí pevným základem, plyne z toho, že věci, které nelze kvalifikovat jako nemovitosti, jsou movitými věcmi.

Technický průkaz silničního motorového vozidla je – jak vyplývá především ze zákona č. 56/2001 Sb. a z ustanovení § 2 písm. g) vyhlášky č. 243/2001 Sb. – doklad, kterým se osvědčují schválení technické způsobilosti vozidla k provozu na pozemních komunikacích, údaje o vlastníku a provozovateli vozidla, údaje o provedených technických změnách na vozidle a změnách v registru silničních vozidel a údaje o provedených technických prohlídkách vozidla, pokud této technické prohlídce podléhá; do technického průkazu se dále zapisují zejména zástavní práva k silničnímu motorovému vozidlu. Technický průkaz silničního motorového vozidla je veřejnou listinou a musí být chráněn ochrannými prvky proti padělání.

Technický průkaz silničního motorového vozidla je jako listina „ovladatelný hmotný předmět“ a z pohledu ustanovení § 119 obč. zák. by mohl být považován za „movitou věc“. Na druhé straně musí být přihlédnuto k tomu, že nemá vlastní užitnou hodnotu, neboť jde o doklad, jehož smyslem

(účelem) je osvědčovat (obsahovat) zákonem a jinými právními předpisy stanovené údaje o silničním motorovém vozidle, k němuž byl příslušným orgánem vydán (vystaven), a to formou veřejné listiny, tj. listiny, která dokládá pravdivost toho, co je v ní uvedeno, není-li prokázán opak. Technický průkaz silničního motorového vozidla tedy slouží potřebám lidí (a má užitnou hodnotu) vždy jen „ve spojení“ se silničním motorovým vozidlem, kterého se týká; jinak (aniž by tímto způsobem byl takto funkčně spojen s příslušným silničním motorovým vozidlem) nemá žádný právní význam. Z uvedených důvodů je třeba dovodit, že technický průkaz silničního motorového vozidla podle své povahy funkčně náleží k silničnímu motorovému vozidlu, k němuž byl vydán (vystaven), a že silniční motorové vozidlo utrpí funkční újmu, kdyby mělo být užíváno bez technického průkazu (proto je také třeba v případě ztráty nebo zničení technického průkazu vydat ke stejnému silničnímu motorovému vozidlu nový technický průkaz – srov. zejména § 11 vyhlášky č. 243/2001 Sb.).

Součástí věci ve smyslu ustanovení § 120 odst. 1 obč. zák. je vše, co k ní podle její povahy náleží, a to nejen fyzicky, ale i funkčně, a co nemůže být odděleno, aniž by se tím věc znehodnotila, a to rovněž nejen fyzicky nebo technicky, ale také funkčně; znehodnocením věci se rozumí rovněž funkční újma, která má za následek ztrátu její peněžité hodnoty nebo jiné poškození, pro které není schopna zcela nebo zčásti sloužit svému původnímu účelu. Technický průkaz silničního motorového vozidla je proto třeba – jak též dovodily soudy – považovat z uvedených důvodů za součást vozidla, k němuž byl vystaven (vydán).

Vzhledem k tomu, že technický průkaz silničního motorového vozidla jednak není z objektivního pohledu schopen naplnit uhrazovací funkci zadržovacího práva, jednak není (samostatnou) věcí v právním smyslu, dospěl Nejvyšší soud k závěru, že nemůže být ve smyslu ustanovení § 175 obč. zák. zadržen k zajištění pohledávky a že jeho případným zadržováním vlastníku nevzniká věřiteli ve prospěch jeho pohledávky zadržovací právo.

Protože rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správný a protože nebylo zjištěno, že by rozsudek odvolacího soudu byl postižen některou z vad uvedených v ustanovení § 229 odst. 1 o. s. ř., § 229 odst. 2 písm. a) a b) o. s. ř. nebo v § 229 odst. 3 o. s. ř. anebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud dovolání žalovaného podle ustanovení § 243b odst. 2, části věty před středníkem, o. s. ř. zamítl.